

In mijn geval is het antwoord op de vraag waarom ik schaak simpel. Ik mocht geen lid worden van de christelijke damclub van Kockengen en werd met open armen onthaald door voorzitter Tuininga van de schaakclub Breukelen. Een gelukkige keuze naar later bleek. Overal op de wereld wordt geschaakt en als je schaakt sta je meteen in een traditie van vele eeuwen. Het doet mij dan ook goed dat sinds kort de gemeente Zoetermeer en de regering van het Verenigd Koninkrijk schaken sponsoren. Laten we ons eens verdiepen in hun plannen en hoe er door deze en gene tegen het schaakspel aangekeken wordt.

Op de foto zien we Marijke van der Meer, wethouder van Zoetermeer, die Bianca de Jong-Muhren, voorzitter van de Schaakbond, tracht te verslaan. In Zoetermeer staan zes Stedon schaaktafels. De waardecheque is afkomstig van Stedon. Het geld is bestemd voor de Hersenstichting. De lokaties van de schaaktafels: het Stadshart (Noordwaarts/Warande; Plaats), buurtcentrum 't Anker, buurtcentrum De Spil, het Floriadepark en het Heempark (volgt spoedig). Een prima reden om deze plekken te bezoeken. Neem een schaakvriend(in) mee!

Op de plek waar de rolstoel van de wethouder staat kan ook een gewone stoel neergezet worden. Club Entree stelt de gewone stoel met hun logo ter beschikking. Deze stoel kan bij een nabij gelegen activiteitscentrum samen met de stukken worden opgehaald. Rens Minnema vertelde me dat met een QR code op de tafel geïnteresseerden hierover geïnformeerd worden.

In het Verenigd Koninkrijk pakt men het uiteraard grootser aan. Er is door de regering van premier Rishi Sunak vijfhonderdduizend pond ter beschikking gesteld om schaken te sponsoren. Onderdeel van dit plan is om honderd schaaktafels in publieke parken te plaatsen zoals ik in de schaakcolumn van Leonard Barden in The Guardian las. De gedachte hierachter is dat het Engelse schaak weer op wereldniveau mee moet gaan tellen. Ooit was Engeland de nummer twee van de wereld achter de Sovjet Unie maar die tijd ligt ver achter ons. In dit kader is de komst van Nikita Vitiugov, rating 2719, naar Engeland voor de Engelsen een prettige opsteker. Hij is de nummer 25 van de wereld en de nieuwe nummer 1 van Engeland.

Uiteraard zijn er altijd mensen die zich afvragen of het wel verstandig is om ons schakers te sponsoren. Joel Shape schreef hier in The Guardian de column *Forget chess, backgammon teaches us the most valuable life lessons: blind luck and wild unfairness* over. Joel pleit voor backgammon want daar gebruikt men dobbelstenen bij en dit spel imiteert volgens hem de toevallige werkelijkheid van alledag waar we mee te maken hebben beter. Andere spellen die hij in zijn column noemt zijn Cluedo, Pachisi, Penguin Trap, Guess Who en Streetfighter 6. Rishi moet volgens Joel zijn horizon verbreden en zo af en toe eens een ander spel spelen.

Er valt wel iets te zeggen voor dat wat Joel te berde brengt. Maar laten we wel zijn ook weer niet zoveel. Schaken staat toch wel wat hoger aangeschreven dan de spelletjes die hij noemt. Hoewel? Als ik Nederlandse kranten lees bekruipt mij de nodige twijfel. Veel hoofdredacteuren zijn de weg kwijt en hebben de schaakrubriek geschraapt. Cultuurbarbaren zijn het.

Hoe kijken schakers zelf tegen hun spel aan? In zijn column *Why even do this?* in New in Chess Magazine 2022#3 vertelt James Altucher wat hij aan het schaakspel te danken heeft. 'Ik werd geaccepteerd door Carnegie Mellon University. De CMU acceptatiegraad is zo'n elf procent dus waarom nam men juist mij aan? Het bleek dat er op dat moment geen andere schaakspelers met een rating op CMU studeerden. Ik werkte aan ChipTest en later nadat IBM het kocht Deep Blue. Ik kreeg een aanbod van IBM maar sloeg het af want ik was verliefd op een meisje dat het twee maanden later uitmaakte.' 'Een paar jaar later solliciteerde ik bij het televisienetwerk HBO. Toen ik voor de baan geïnterviewd werd bleek dat ik geen enkele praktische vraag kon beantwoorden. Ik was volslagen incompetent. Na het interview belde ik mijn ouders en vertelde hen dat ik kansloos was. Ik geloof dat mijn moeder huilde.' 'HBO was vlakbij Bryant Park in New York City. Ik ging er naartoe om wat te schaken. Ik speelde tegen Asa Hoffmann en Ylon Schwartz (van ongeveer 2300 sterkte). Ik verloor van Asa maar won van Ylon. Na afloop van de partij zag ik dat een van de mensen die mij geïnterviewd had toekeek. Hij zei: "Ik heb nog nooit iemand van Ylon zien winnen". Tijdens een wandeling spraken we een uur lang over schaken en HBO. Hij bood mij de baan aan. Die baan stelde mij in staat een onderneming te starten en daarmee nam mijn carrière een aanvang. Ik ben het schaken eeuwig dankbaar voor de carrière die ze mij schonk.'

In New in Chess Magazine wordt acht keer per jaar aan een schaker de vraag voorgelegd of kennis van schaken nuttig is voor het leven van alledag. Dit leek mij een bal voor open doel of anders geformuleerd een mat in één probleem. De antwoorden die men geeft zijn echter onthullend en suggereren dat een cursus mediatraining voor schakers noodzakelijk is. Hier is een schone taak weggelegd voor de FIDE en de KNSB. Je gaat natuurlijk niet antwoorden: 'It's a good way to avoid everyday life!' (Axel Smith), 'Sadly, I haven't found out how to use Slav theory in everyday life.' (Jennifer Yu), 'Not at all!' (Nikita Vitiugov), 'Many have asked me if chess-playing influenced my soccer, but I can't see any relevant connection to soccer or to life in general.' (Simen Agdestein), 'Maybe every other day!' (Robert Hess), 'Rarely!' (David Howell), 'For marketing purposes we claim it is!' (Yannick Pelletier), 'Not necessarily in everyday life, but I met my wife thanks to chess, so yes, sometimes it's useful.' (Radoslaw Wojtaszek).

Het viel mij op dat geen enkele schaker in New in Chess Magazine iets zei over het geld dat hij of zij met schaken verdient. Voor het leven van alledag lijkt geld mij zeker nuttig. Verder viel het mij op dat geen van hen opmerkte dat schaken een boeiend tijdverdrijf is om zelf te doen of om naar te kijken. Ook meldde niemand dat schaken het fruitvliegje van de kunstmatige intelligentie (Artificial Intelligence of AI) is en dat wij schakers aan het front van allerlei moderne ontwikkelingen staan. Wie heeft er verstand van AI en schaken? Waar is Matthew Sadler als we hem nodig hebben? Het bestuur van de KNSB moet in actie komen. Een 'game changing' marketing plan voor het schaakspel is gewenst. Bianca moet Matthew maar eens bellen.